

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

Quod inquietudo, labor & afflictio, mundi amorem con comitantes, ad
mundi contemptum merito inducere debent 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

*Quod inquietudo, labor, & afflictio
mundi amorem concomitantes, ad
mundi contemptum merito
inducere debent.*

Art. XXI.

Omini bono dedit Deus sapientiam & scientiam & lætitiā. Peccatori autem afflictionem & curam superfluam. Iam de mundi contemptu tractatū est tā ex parte Dei quā nostri. Nūc ergo, de eodē incūbit loq ex parte ipsius mundi, q si bñ cōsideretur, cōtinet in seipso vñ cōtēnatur. Primo autē occurrit ad hoc q mundi amatores varijs inquietudinis turbis, afflictionibus, atque laboribus infestantur, ita vt mundus in quo consolationem requirunt, plus pœnæ & amaritudinis, quam delectationis ingerat eis. Quum enim sint à summo ac simplicissimo bono (in quo solo pax vera, verumque gaudium habentur) auersi, in temporalibus & terrenis disperguntur, neque in aliquo vno stabiliti, per diuersa feruntur. Ex quibus multiplicibus affectionibus seu animæ passionibus afficiuntur, nunc delectatione, nunc mœrore,

Eccles. 22.

q 2 nunc

nunc amore, nunc odio, nunc desiderio, nunc fastidio, nunc timore, nunc detestatione. Non etenim per rationis iudicium seu censuram, norunt animi passiones ad æqualitatem redigere, ac que in omni euentu in quadam tranquillitate consistere, sed ad instar brutorum, impetum passionum sequuntur, secundum sensualitatis sensitivum appetitum impulsam. Vnde non diu in eadem dispositione perdurant. Præterea secundum Philosophum, homo contemplatiuus atq; theoreticus in seipso materiam bonarum delectationum habet, quum plenus sit theoreumatis diuinorum iucundis, hoc est scientialibus ac sapientialibus rerum notitijs, in quibus spiritualiter oblectatur nec extra se in sensibilibus delectationem requirit. Indocti autem, carnales sive mundani, talem delectationem non sciunt, nec intra se sinceræ delectationis materiam habent. Ideo forinsecus quærunt lætari, in quibus non semper iucunda & prospera, sed frequenter aduersa occurrunt & tristitia, in quibus sæpenumero affliguntur. Multo magis igitur homo deuotus & spiritualis, in quo gratia ornat, iuuat,

per

Philoso.

D
perfi
vnde
iam i
tiosi,
inuid
timor
ac am
anim
natur
dunt.
soluu
deside
vnde
vnde
quod
vere v
Itaque
infelie
rentur
quant
ctione
& dele
& mu
glorif
tantur
ctum.
nimus
Quon
ribus

perficitque naturam, intra se continet
 unde spiritaliter delectetur in Deo et-
 iam in aduersis. Mundani vero & vi-
 tiosi, nunc iram, nunc tristitiam, nunc
 inuidiam, nunc indignationem, nunc
 timorem (que sunt passionis poenales,
 ac amarissimæ) habent in quibus non
 animam tantum; sed & corporalem
 naturalemque vitam plurimum læ-
 dunt. Nunc siquidem inani lætitia re-
 soluuntur, vana spe dilatantur, prauo
 desiderio extenduntur: inde gaudent
 unde tristandum est, inde tristantur
 unde gaudere oportuit: id expectant
 quod fugiendum est id fugiunt, quod
 vere utile est & expectatione dignum.
 Itaque siue delectentur siue tristentur,
 infelices sunt & poenas futuras me-
 rentur; & tanto quidem grauiores,
 quanto magis inordinatæ sunt affe-
 ctiones eorum. Vnde de gloriantes
 & delectantes non recte, sed iuaniter
 & mundanè dominus ait: Quantum
 gloriauerit se & in delictis fuerit:
 tantum date illi tormentum & lu-
 ctum. Insuper Augustino testatur: A-
 nimus inordinatus sibi ipsi est poena.
 Quum ergo (vt dictum est) in amato-
 ribus mundi affectiones sint inordi-
 natae,

Apoca. 18.

Augusti.

nata, prapostera, & peruersa: constat
quod sibi metipsis sint graues saepe ac

Sapient. 5.

que poenales. Propter quod fatentur
Ambulamur vias difficiles. Laetamur

Iob 15.

in via in quietate, viam autem
domini ignorauimus. Hinc de nouo

scriptum est: Sonitus terroris semper
in auribus impij. Et quum pax sit, illi

insidias suspicatur. Quod si interius
forte latentur, latitia eorum fit eius

perditionem. Porro animus ordinatus,
animus tranquillus, deuotus, si

ipsi iucundus & dulcis est. Vnde recitatur
Hieronymum. Claustra in quibus

Esaia 86.

charitas regnat, sunt paradisi Dei in
terra. Sed & super quietum & humilem

Eccles 37.

requiescit spiritus sanctus. Simili modo
iuxta quendam Sapientem. Vir eruditus

suauis est animae suae. Eruditus inquam,
eruditione virtutibus decoratus.

Hinc utique quamuis deuotae, tranquillae,
quietae, ordinatae que menti non

esset alia merces reposita, quam suauitas
ista interna, pacis dulcedo, sinceritasque

conscientiae purae, & consolatio sancta,
quas quotidie experitur in se

femetipsa: dignum & superdignissimum
esset studere virtutibus, ordinationi in

terna vacare, vanitatibus seculi renunciare.

ciat

ciare. Ad hoc est quod ait Gregorius: *Gregor.*
 Illud est verum & summū gaudium,
 quod non de creatura, sed de creatore
 concipitur. Quod quum acceperis, ne
 mo tollet à te. Cui comparata omnis
 aliunde iucunditas, mœror est, omnis
 suauitas dolor est, omne dulce amarū
 est, omne decorum fœdum, omne po-
 stare mo quod delectare potest molestū
 est. Et iterum: Nihil, inquit, in hac vita
 laboriosius, quam terrenis desiderijs
 æstuarè. & nihil in ea quietius, quam
 nihil huius mundi appetere. Verum *Idem.*
 vt idem adhuc docet: Spirituales diui-
 tiæ quum nō habētur in fastidio sunt.
 sc; inexpertis. Et ideo forsitan mi di-
 lecte ad spiritalis conuersationis diui-
 nas, sacras, syncerissimasque delicias
 minus alliceris, minus festinas, quo-
 niam eas nondum (vt reor) expertus
 es. Sed crede in hoc sancto & magno
 Gregorio, & spiritalem vitam mundo
 relicto apprehendere iam festina.
 Et spero quod gustabis quam dulcis *1. Pet. 2.*
 est dominus, quam magna multitu. *Psalm. 30.*
 do dulcedinis eius. Delectaberis que *Phil. 4.*
 sic multitudine pacis CHRISTI,
 quæ omnem sensum exuperat, quam
 mundi amatores gustare non valent

*Esaiā 48.**Psal. 10.**Philip. 4.*

quoniam, ut apud Prophetam habetur Nō est pax impijs, dicit dominus. Porro si iuxta Aristotelem & Platonem philosophia, seu consideratio philosophica, admirabiles habet delectationes admixtas. quarum amorem etiam Plato perhibuit delectationi carnales atque mundanas esse spernendas. Quot utique Plato fecit. Quia, ut refert Augustinus in libro de vera religione, Plato in virginitate permansit. Si itaque hoc ita est: quomodo non multo ampliores delectationes theologica consideratio habet admixtas, illa quæ amatoribus mundi non convenit, sed his potissimum, qui pro Dei amore omnia relinquentes, quietam & solitariam vitam ducunt, omnipotentique Deo cum omni cordis custodia iugiter obsequuntur, laudibus eius incessabiliter vacare optantes. quæ admodum scriptum est, Cantabo domino in vita mea, psallam Deo meo quam diu sum. Denique sicut dici solet, quis in honore sine dolore, in prelatione sine tribulatione, in sublimitate sine vanitate, quum dicat Gregorius: Quanto quis honoribus dignitatum plus sublimatur, eo grauioribus

ponde-

*Psal. 103.**Gregor.*

DE ARCTA VIA SALV. 369

ponderibus oneratur. Omne quod hic
 eminet plus moerore afficitur, quam
 honore lætetur: plus casum damna-
 tionis minatur, quam vitam merea-
 tur beatam. Exiguo enim conceditur
 misericordia. Potentes potenter tor-
 menta patientur, Nam & iudicium gra-
 uissimum in his qui præsumunt fiet. Id-
 circo dicit Chrysostomus: Quis præla-
 tionem vel curam animarum deside-
 rat, nisi qui non timet iudicium Dei?
 Magna securitas animæ nihil concu-
 piscentiæ sæcularis habere. Vilis quoque
 & misera seruitus sæcularibus nego-
 cijs Deo relicto insistere: quanquam
 nonnullis mundanis personis graue
 sit, non occupari in talibus: quoniam
 non nouerunt se occupare in diuinis
 sanctisque actibus. Anima autem sine
 occupatione & amore esse non potest
 Idecirco quo minus circa Deum occu-
 patur atque afficitur, eo plus in terre-
 nis & vanis effunditur, Denique teste
 Bernardo. Diuitiarum amor insatia-
 bilis, longe plus desiderio torquet,
 quam usu suo hominem ipsum refri-
 geret. Labor enim secundum Valeri-
 um, est in acquirendo, timor in possi-
 dendo, dolor in amittendo. Sed & au-

Sepi. 8.

Bernar.

Valori.

q 5 rum

rum illum plus cruciat, apud quem largius inuenitur. Vt ergo mēte quietā Deo queas seruire, tumultuantia mundi negotia, corporales delicias, fallentes diuitias fuge, soli Deo adherere, vt ipse sit gaudium tuum & requies, cantesque veraciter cum Psal-
 mista: In Deo salutare meum & gloria mea, Deus auxiliij mei, & spes mea in Deo est. Temporalib. vero gaudent quibona diuina coelestia & æterna desiderare non norunt.

Psal. 61.

Quod dispendium spiritualis profectus, seu amissio tēporis. ex mūdi amore proueniens, ad despectum mundi inducere debet.

Artic. XXII.

Marc. 13.

Vigilate (nescitis enim quando dominus veniat, sero an media nocte an galli cantu) ne quum venerit repente, inueniat vos dormientes. Videte, vigilate & orate. Quantum Deum vitamque futuram in patria diligimus, tantum ea que nos à diuinitatis vno-
 ne æternæque beatitudinis adeptione impe-